

Prof. dr hab. Roman LASOCKI

Warszawa, dnia 18 września 2020 roku

Adres :

E-mail:

RECENZJA PRACY DOKTORSKIEJ pana mgr. Szymona TELECKIEGO

Zleceniodawca recenzji:

Rada Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina, zlecenie podjęte na podstawie *Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki* (Dz. U. z 2017 roku, poz. 1789) oraz *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 roku* (Dz. U. 2018 roku poz. 261) w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich, a postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora oraz art. 179 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 3 lipca 2018 roku *Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. 30 sierpnia 2018 roku poz. 1669).

Do nadesłanego mi przez Przewodniczącego Rady Dyscypliny Artystycznej UMFC – prof. dr hab. Pawła Łukaszewskiego pisma, sygnowanego datą 08 lipca 2020 roku, informującego o powierzeniu mi funkcji recenzenta pracy doktorskiej Pana mgr. **Szymona Teleckiego** pt. **"Poczucie czasu i przestrzeni nośnikiem tworzenia pożądanej ekspresji wykonawczej na przykładzie *Koncertu skrzypcowego i Koncertu na dwoje skrzypiec i orkiestrę Tadeusza Paciorkiewicza*"** została dołączona następująca dokumentacja:

- praca doktorska,
- dokumentacja do wszczęcia przewodu doktorskiego,
- dzieło artystyczne zarejestrowane na płycie CD,

zgodna z wymaganiami *Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki* oraz *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 października 2015 roku w sprawie szczegółowego trybu przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich i habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora*.

Podstawowe dane o Kandydacie

Szymon Telecki urodził się _____ W 2008 roku ukończył Akademię Muzyczną im. Fryderyka Chopina (obecnie UMFC) w klasie skrzypiec prof. Tadeusza Gadziny, a w 2011 roku odbył 3-letni staż artystyczny w tej Uczelni również w klasie skrzypiec prof. Tadeusza Gadziny.

Od 2014 roku był doktorantem Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina na Wydziale Instrumentalnym w specjalności - *gra na skrzypcach*.

Uczestniczył w wielu mistrzowskich kursach skrzypcowych prowadzonych m. in. przez prof. Wandę Wilkomirską, prof. Tadeusza Gadzinę, prof. Tomasza Tomaszewskiego, prof. Krzysztofa Węgrzyna. Był stypendystą Fundacji *JS Pro Bono Poloniae* w Warszawie

oraz wieloletnim stypendystą *Fundacji Inicjatyw Kulturalnych* w Radomsku. W roku 2015 otrzymał stypendium Rektora UMFC dla najlepszego doktoranta na Wydziale Instrumentalnym.

W 2005 roku reprezentował Polskę na Koncercie w Bundestagu, który symbolizował zjednoczenie narodów Europy.

Współpracował z *Baltic Neopolis Orchestra* oraz *Orkiestrą Smyczkową* w Prenzlau, jako muzyk orkiestrowy (I skrzypce). W składach tych zespołów zagrał wiele koncertów w Polsce i w Niemczech.

W ostatnich latach zainteresowania wykonawcze skierował w stronę polskiej muzyki XX wieku, wykonując m.in. *Koncerty skrzypcowe* Tadeusza Paciorkiewicza w kraju i zagranicą. Szymon Telecki od 2007 roku tworzy **duo skrzypce - fortepian** z pianistą Pawłem Pawlikiem.

Koncertował w wielu krajach europejskich (m.in. Włochy, Niemcy, Węgry, Belgia). W Polsce występował jako solista z orkiestrami: Filharmonii Świętokrzyskiej im. Oskara Kolberga w Kielcach, Filharmonią Kameralną im. Witolda Lutosławskiego w Łomży, Orkiestrą Kameralną *Capella Bydgosiensis*, Płocką Orkiestrą Symfoniczną im. Witłda Lutosławskiego, Toruńską Orkiestrą Symfoniczną, Orkiestrą Kameralną *Musica Sonora* w Budapeszcie, Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Częstochowskiej, Orkiestrą Symfoniczną Filii UMFC w Białymstoku. Koncertował też jako kameralista w różnych składach instrumentalnych.

Jego autorski projekt koncertowy "*Chopin i Jego Rodacy - podróż z muzyką polską*", pod patronatem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, promujący narodową muzykę polską, włączony został do obchodów Roku Chopinowskiego 2010. Jest inicjatorem oraz koordynatorem *Ogólnopolskiego Konkursu Młodych Indywidualności Muzycznych im. Tadeusza Paciorkiewicza* w Sierpcu - miejscu urodzenia kompozytora, którego pierwsza edycja odbyła się w 2013 roku.

Uczestniczył w licznych konkursach muzycznych, na których otrzymał nagrody i wyróżnienia:

- ❖ I nagrodę w kategorii solistycznej oraz I nagrodę w kategorii zespołów kameralnych (Telecki & Pawlik Duo) na X Międzynarodowym Konkursie Wykonawstwa Muzycznego „Don Vincenzo Vitti” w Castellana Grotte we Włoszech (2011);
- ❖ wyróżnienie na II Międzynarodowym Konkursie Zespołów Kameralnych na Malcie (Telecki & Pawlik Duo - 2012);
- ❖ IV nagrodę na XI Międzynarodowym Konkursie Muzyki Kameralnej w Padwie (Telecki & Pawlik Duo - 2013);
- ❖ I nagrodę na 24 Międzynarodowym Konkursie Muzyki Kameralnej w Barlettcie (2014);
- ❖ Grand Prix na X Międzynarodowym Konkursie Muzyki Kameralnej „Musica Insieme” San Dona di Pieve we Włoszech (2015);
- ❖ II nagrodę VII Międzynarodowym Konkursie Interpretacji Muzycznej (kategoria zespoły kameralne — Telecki & Pawlik Duo - 2016).

Od 2013 roku prowadzi klasę skrzypiec w Państwowej Szkole Muzycznej I st. im. Marcina Kamińskiego w Sierpcu, a od 2018 roku w Zespole Szkół Muzycznych w Siedlcach. W roku akademickim 2017/2018 - w ramach programu Erasmus+ - odbył praktykę w Conservatorio Superior de Musica Eduardo Martinez Torner, jako asystent klasy skrzypiec prof. Yuri Nasushkina.

W 2020 roku wydana została płyta z utworami Juliusza Werttheima z nagraniem *Sonaty na skrzypce fis-moll* w wykonaniu Szymona Teleckiego i Pawła Pawlika.

OCENA PRACY DOKTORSKIEJ

Praca doktorska Pana Szymona Teleckiego pod tytułem: „**Poczucie czasu i przestrzeni nośnikiem tworzenia pożądanego ekspresji wykonawczej na przykładzie *Koncertu skrzypcowego i Koncertu na dwoje skrzypiec i orkiestrę Tadeusza Paciorkiewicza***” składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na nośniku elektronicznym oraz opisu, stanowiących łącznie pracę pod wspomnianym tytułem.

Dzieło artystyczne obejmuje:

Tadeusz Paciorkiewicz:

Koncert skrzypcowy (1955)

Wykonawcy:

Szymon Telecki– skrzypce

Adam Klocek - dyrygent

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Częstochowskiej

Tadeusz Paciorkiewicz:

Koncert na dwoje skrzypiec i orkiestrę (1983)

Wykonawcy:

Szymon Telecki– skrzypce

Tadeusz Gadzina - skrzypce

Adam Klocek - dyrygent

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Częstochowskiej

Magister Szymon Telecki w swej rozprawie doktorskiej podjął temat ważny i ważki dla zachowania ciągłości polskiej kultury wysokiej. Przywrócenie należytego miejsca w historii muzyki wybitnym twórcom doby minionej jest zadaniem pilnym i istotnym także z racji ogromnej oferty twórców współczesnych, dysponujących wszak ogromnym i stale rosnącym arsenałem środków do autopromocji.

Tadeusz Paciorkiewicz, którego dwa dzieła, koncerty na skrzypce z towarzyszeniem orkiestry stanowią podmiot badawczy omawianej dysertacji, był kompozytorem wybitnym, zaś omawiane dzieła w Jego dorobku stanowią pozycję znaczącą. Doktorant w obu koncertach przedstawia się nam jako instrumentalista prawdziwie dojrzały. Szymon Telecki zgodnie z założeniami artystycznymi zaakcentowanymi w opisie dzieła, w swych wykonaniach stosuje dużą ilość środków artystycznego wyrazu, które dawkuje w sposób kompetentny budując świadomie architekturę wykonywanych utworów. Różnorodna i stosowana ze znanstwem zagadnienia wibracja znakomicie podkreśla dramaturgię obu koncertów, zwłaszcza zaś ich wolnych części środkowych w których cantylena miejscami wręcz zachwyca. Doktorant w sposób właściwy buduje relacje z orkiestrą symfoniczną i jej dyrygentem, co pozwala Mu nie tylko tworzyć wyrafinowane figury partii solowej, lecz także umiejętnie kreować fakturę wykonywanych dzieł. Z zagadnieniem tym wiąże się także w sposób ścisły operowanie dynamiką, stosowaną logicznie i czyniącą narrację ciągłą i czytelną. Także odpowiednia artykulacja stosowana przez Szymona Teleckiego przyczynia się do pełniejszego odczytania intencji Kompozytora, także poprzez prawidłową dykcję, zjawisko jakże istotne przy czytelnym odbiorze wielu fragmentów dzieł na skrzypce i orkiestrę. Doktorantowi w koncercie na dwoje skrzypiec „patronuje” jako wykonawca partii pierwszych skrzypiec Jego Mistrz, prof. Tadeusz Gadzina, jak zawsze w swych kreacjach

zachwycający zarówno urodą dźwięku jak i maestrią wirtuozowską. Udział Tadeusza Gadziny w rejestracji Koncertu na dwoje skrzypiec w sposób nadzwyczajny podnosi artystyczną rangę wykonania czyniąc zeń autentyczną kreację, co dla Szymona Teleckiego stanowi także swoistą nobilitację, w niczym nie umniejszając rangi Jego osobistego wkładu w artystyczny sukces przedsięwzięcia.

Szymon Telecki, artysta o sporym już i różnorodnym dorobku artystycznym dysponuje nienaganną techniką gry, którą to umiejętność demonstruje w obu wykonywanych koncertach. Drobne potknięcia intonacyjne pojawiające się zwłaszcza w technicznie skomplikowanych, szybkich fragmentach części skrajnych, a także w podobnych sekwencjach ujawniające się drobne usterki rytmiczne polegające na minimalnych różnicach między rytmiczną pulsacją solisty i orkiestry, w niczym nie umniejszają mej niezwykle pozytywnej oceny wykonania przez Doktoranta obu koncertów Tadeusza Paciorkiewicza. W mniemaniu moim Szymon Telecki twórczo, wręcz wzorowo odczytał intencje Kompozytora przedstawiając w ramach swego przewodu doktorskiego dzieła zarejestrowane w sposób kompetentny i dojrzały, podkreślając ich ponadczasową urodę.

Dzieło artystyczne przyjmuje z satysfakcją.

Część opisowa rozprawy składa się ze Wstępu, sześciu Rozdziałów, Podsumowania, Bibliografii i Aneksów oraz Streszczenia w języku angielskim.

Rozdział I - Czas przestrzeni w grze skrzypcowej

Rozdział II - Ekspresja wykonawcza w aspekcie poczucia czasu i przestrzeni skrzypka

Rozdział III - Tadeusz Paciorkiewicz - zarys życia i twórczości

Rozdział IV - Koncert skrzypcowy (1955) Tadeusza Paciorkiewicza - analiza

Rozdział V - Koncert na dwoje skrzypiec i orkiestrę (1983) Tadeusza Paciorkiewicza - analiza

Rozdział VI - Ekspresja, czas i przestrzeń w koncertach skrzypcowych Tadeusza Paciorkiewicza

W klasycznym, a wysoce uproszczonym podejściu do zjawiska kreacji artystycznej sztuki przebiegającej w czasie, takiej jak muzyka właśnie, zwykło się wyodrębnić udział dwóch podstawowych elementów: racji i emocji. Doktorant w zarejestrowanym dziele artystycznym udowodniwszy, iż relacje pomiędzy wyżej wspomnianymi elementami skonfigurował wzorowo, w części opisowej w największym skrócie, „emocję” właśnie, czyni obiektem analizy poprzez „rację”.

Praca Szymona Teleckiego zarówno w całości, jaki i we wszystkich jej częściach składowych, budzi mój niekłamany zachwyt. Spośród ponad stu recenzowanych przeze mnie dysertacji bardzo niewiele poszczycić się może zbliżonym poziomem. Szymon Telecki jawi się oto jako wyrafinowany intelektualista, Artysta dysponujący także poważnym zasobem wiedzy z zakresu nauk humanistycznych. Jego rozważania dotyczące poczucia czasu i przestrzeni, istoty tego zagadnienia w wykonawstwie instrumentalnym oraz określenia roli tego składnika jako elementu współtworzącego ekspresję wykonawczą, oparte są o owoce przemyśleń licznych autorytetów z szeregu dyscyplin szeroko pojętej humanistyki. Znajomość i właściwe odczytanie całego szeregu definicji fenomenu czasu i przestrzeni stanowiących swoisty, unikatowy kod kulturowy pozwalający na prawidłowe odczytanie, a następnie świadome kreowanie zjawisk artystycznych, wydają się być wręcz bezcenne wobec powszechnie obserwowanego zjawiska przewagi intuicji nad racją, czy nawet bezradności intelektualnej wielu utalentowanych wykonawców. Rozważania szeregu różnych

koncepcji filozofii sztuki, wyznaczenie wykonawcy, w tym wypadku skrzypkowi, roli pośrednika w przekazywaniu kompozytorskich idei poprzez syntetyczną próbę przedstawioną w interpretacji koncertów skrzypcowych Paciorkiewicza, czyni pracę Szymona Teleckiego osiągnięciem imponującym, unikatowym przykładem możliwości intelektualnej analizy najdoskonalszego abstraktu człowieczej myśli jaką jest muzyka przy pomocy interdyscyplinarnych narzędzi humanistycznych. Podrozdziały „Interpretacja zjawiska czasu i przestrzeni w muzyce, wybrane koncepcje filozoficzne”, „Czas w sztuce gry skrzypcowej” czy „Dźwięk i wyraz w przestrzeni” zarówno z uwagi na dobór licznych cytatów pochodzących od niekwestionowanych autorytetów zajmujących się powyższą problematyką, jak i oryginalność syntetycznych wniosków, w moim mniemaniu stać się winny literaturą obowiązkową każdego światłego adepta gry skrzypcowej. Równie wysoko oceniam kolejne podrozdziały traktujące o wpływie ekspresji wykonawczej na wierność odczytania muzycznego tekstu czy rozważania o relacjach pomiędzy osobowością skrzypka, a jego wykonawczą ekspresją.

Począwszy od rozdziału III Doktorant jak najślusniej zajmuje się wprzód przedstawieniem zarysu życia i twórczości Tadeusza Paciorkiewicza jak i trafną analizą wybranych problemów wykonawczych Jego koncertów. Twierdzenia i wnioski zawarte w Rozdziale VI „Ekspresja, czas i przestrzeń w koncertach Paciorkiewicza” przekładają się w moim mniemaniu w sposób spójny na koncepcję wykonawczą zrealizowaną przez Szymona Teleckiego na załączonym krążku CD, co dobitnie świadczy o właściwym przenikaniu się idei wykonawczych z wykonawczą praktyką. Za wysoce słuszne uważam zamieszczenie, jako aneksu, tekstu nutowego partii skrzypiec obu koncertów, bowiem dostępność materiałów nutowych dzieł tego Kompozytora wydaje się być w chwili obecnej znikoma.

Część opisową uważam za pracę wzorową, wyróżniającą się znakomicie pośród licznych dysertacji ostatniej dekady, a jako taką z radością powitałbym ją jako publikację wydaną w formie książkowej w oficynie o możliwie dużym zasięgu.

Pracę przyjmuje z satysfakcją.

Konkluzja

Z prawdziwą satysfakcją stwierdzam, iż Doktorant wykazał się umiejętnościami do prowadzenia kompetentnej i w pełni samodzielnej pracy artystycznej, którą potrafił integralnie powiązać ze stosowną dociekliwością i wiedzą teoretyczną. W swej pracy Szymon Telecki w pełni rozwiązał założone zagadnienia artystyczne, spełniając bez zastrzeżeń wymagania art. 13 ust. 1 Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku.

Pracę doktorską pana Szymona Teleckiego przyjmuję.

.....
Prof. zw. dr hab. Roman Lasocki